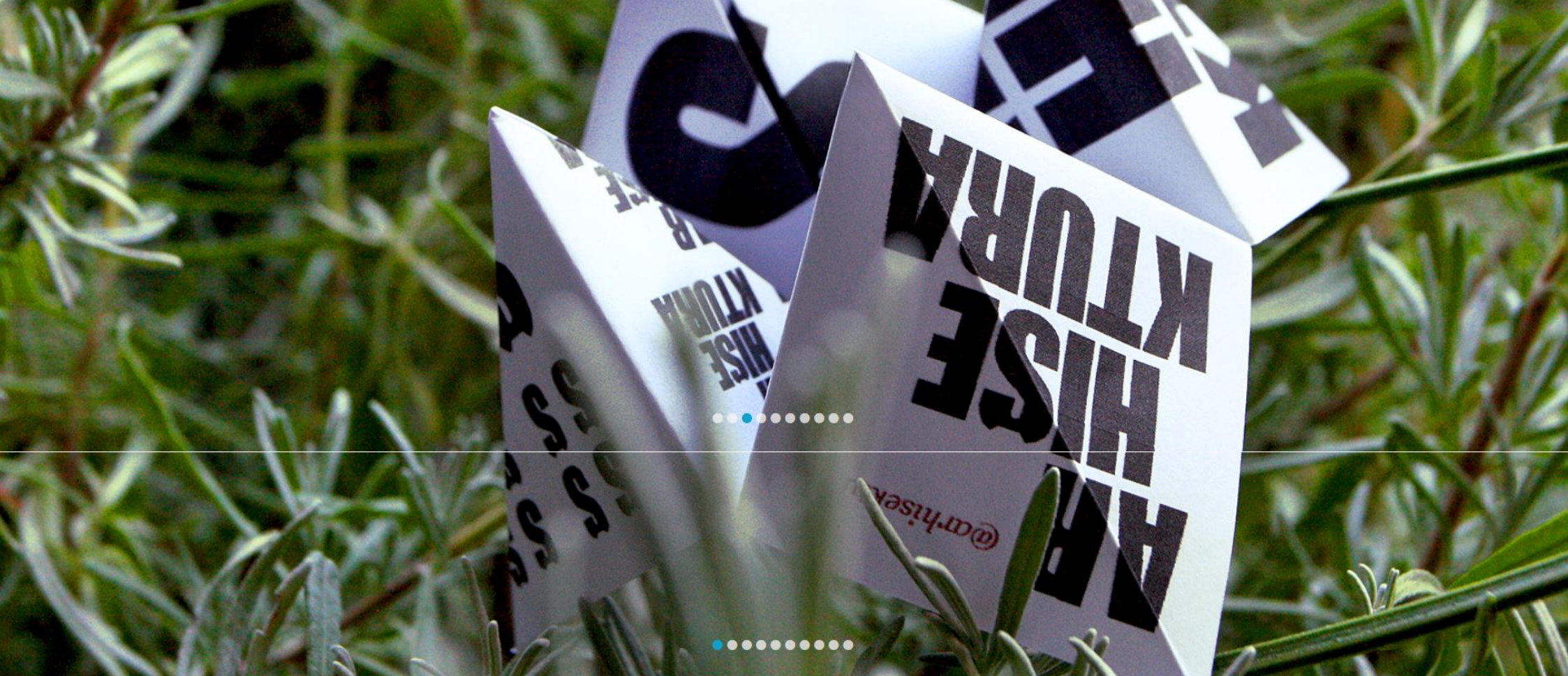

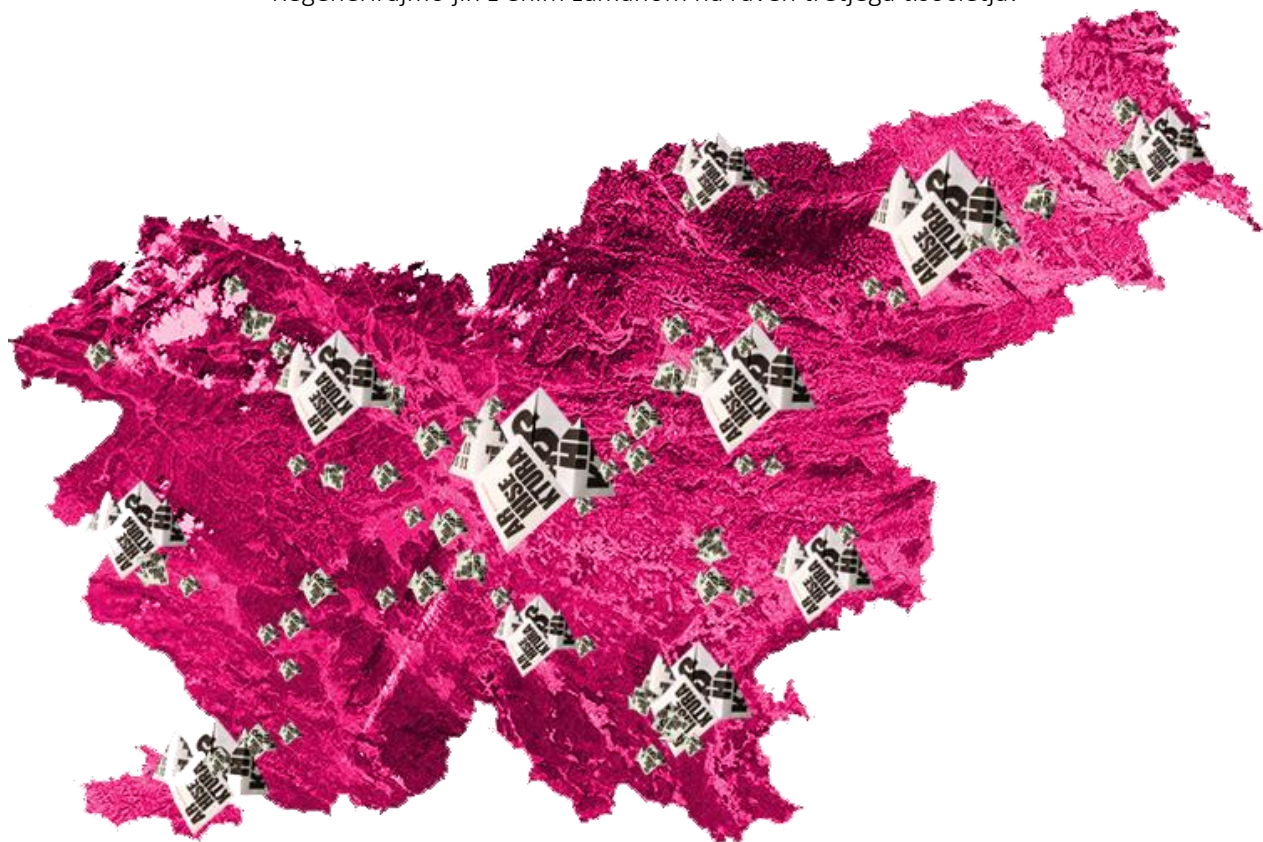

Arhišektura

nacionalni prostorski dizajn unikatnosti

v dobi Podnebne Krize in Izgube Biotske Raznoverstnosti

Slovenska tradicija je prostor enodružinskih hiš. Te so pravzaprav **socialno-ekonomske minicelice**, ki podpirajo 90% gospodarstva.
Regenerirajmo jih z enim zamahom na raven tretjega tisočletja!

Vrt Arhišektur Evrope

ZLATA RAZSVETLIJENSKA DOBA SLOVENIJE | Slovenska 'KOKOŠ' BO NESLA ZLATA JAJCA!

**Spoštovani predsednik Slovenije
gospod Borut Pahor,**

Slovenija stara malo več kot trideset let, je v teh dekadah dosegla in izkusila marsikaj kot nova država. Politiki z unikatnim pečatom so redki.
Še dobro se spomniva vaše originalne predsedniške kampanje.

Veva, da ste junija 2019 malo pred izbruhom pandemije imeli posvet s predstavniki stroke in politike o veliki podnebni krizi in da je bil novembra 2019 ustanovljen Stalni posvetovalni odbor za Podnebno politiko. Leta 2019 sva s partnerjem ustanovila svetovno platformo za boj proti podnebni krizi - PK in izgubi biotske raznovrstnosti - IBR, Zemlja kot jaz (Earth like me).

Socio-ekonomsko-podnebni kontekst in zgodovinski moment za Slovenijo

Svet je priča stoletnemu dogodku pandemije, Zemlja zaradi neprimerne (tudi Slovenskega) človeškega delovanja spreminja klimo in ruši biosfero, na kateri temelji naše preživetje. Le redki voditelji sveta, so že naredili prepotrebne poteze, kot na primer Čile, ki že piše novo ustavo in se odločno spopada s podnebnimi spremembami. Žledolom leta 2014 je bil jasen alarm, da je tudi Slovenija podvržena PK. Osnutek zakona o podnebni politiki ni dokument, ki bi originalno ali zadovoljivo odgovoril na krizno stanje. Slovenija uvaža 70% hrane - samooskrba je kritična. Kar dve tretjini individualnih hiš se dolge mesece greje na les-drva (lesni dim je večji rakotvorni dejavnik kot avtomobilski hlapi), gradi novo na pristnih naravnih lokacijah, slovenska dieta je pretežno mesna (z 88,3 kg mesa na leto/na osebo smo v svetovnem vrhu nezdravega prehranjevanja), itd.

Slovenski kapitalizem, ki razdvaja in pušča za sabo poškodovane ljudi, se kaže tudi v svetovnem merilu kot neuspešen sistem.
Vi pravite, da v Sloveniji nikogar ne boste pustili zadaj.

Priložnost, da postane **Slovenija ena vodilnih držav na svetu** in Slovenci zopet ponosni na to kar imamo, se kaže kot zgodovinska in jo mi prepoznavamo že od leta 2004. Sedemletni pogled na Slovenijo z drugega kontinenta, nama je še toliko bolj razbistril pogled nanjo in vidi se kot država, ki je usmerjena le v denar.

Današnja Slovenska politična, ekonomska, socialna realnost je v slabi kondiciji.

Nikoli prej videne slike robokopov na ulicah Ljubljane so resen družbeni alarm. Prepotrebna je sprememba našega etičnega kompasa.

Navidez se zdi, da je na obzorju nova politična generacija, ki lahko slovensko družbo popelje iz začaranega kroga.

Ko spremljava kaj nove politične opcije ponujajo državljanom, je kristalno jasno, da manjka originalnih idej, ki bi podpirale bit Slovenstva v dobi podnebne krize. Želiva, da se velika razdvojenost v družbi na te in one konča, da se preseže sovražnost, da se odpravi birokratski gordijski voz

in da se najde kot pravite tudi vi, nova prijazna komunikacija, nov skupni jezik.
Vizija, ki jo ponuja, temelji na znanstvenih in strokovnih temeljih, večdesetletnih izkušnjah.
Slovenija naj postane v dobi podnebne krize in izgube biotske raznovrstnosti, pa tudi post COVID-19 realnosti,

Vrt Arhišektur Evrope

Slovenija je že vsaj desetletje na točki, kjer vse ljudstvo potrebuje nov zalet, novo zaupanje, novo čisto sliko, novo neoporečnost in novo unikatnost. Predlagava nacionalno vseslovensko prenovo **Vrt Arhišektur Evrope** za ponovni post COVID-19 zagon in smer za ozdravljenje Slovenije.

Projekt pojmuje kot najpomembnejši za pripravo državljanov na dobo PK in IBR, ker je **sistemski in zajema mnoga področja:**

država in družba | lokalna samouprava, regionalni razvoj, človekove pravice
družina, otroci in zakonska zveza | centri za družine, večgeneracijski centri
zaposlovanje, delo in upokožitev | aktivna politika zaposlovanja, raznolike oblike dela
socialna varnost | socialna pomoč, subvencije, varstvo starejših, mreža programov za starejše in večgeneracijski centri
kmetijstvo gozdarstvo in hrana | razvoj podeželja, varstvo gozdov, prehranska varnost, zdravje živali, varnost rastlin, vzreja sladkovodnih organizmov
pravna država | varstvo integritete
energetika | obnovljivi viri energije, energetska učinkovitost
zdravje | preventiva, zdravje doma in na delovnem mestu, varstvo pred sevanji, zmanjševanje izpostavljenosti radonu
kultura | kulturna raznolikost, ustvarjalnost, umetnost bivanja, ohranjanje in varstvo kulturne dediščine
podjetništvo in gospodarstvo | inovativnost in tehnološki razvoj, mala in srednje velika podjetja, turizem; zeleno, aktivno, zdravo, promocija Slovenije
okolje in prostor | narava, biotska raznovrstnost, urbani/ruralni razvoj in zemljiška politika, nepremičnine
varnost | varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
zunanje zadeve | precedens za Evropo in svet v dobi PK in IBR

Slovenija mora v dobi Antropocena, oblikovati svojo državo na principih **DRŽAVNEGA DIZAJNA UNIKATNOSTI**, po meri naravnih dobrin teritorija Slovenije **za celoten slovenski prostor, ljudi in okolje.**

Po meri pametnih in poštenih Slovencev.

Blizu nam morajo biti čast, čistost, človekoljubje, disciplina, domišljija, duhovitost, duhovnost, empatija, entuzijazem, intuicija, iskrenost, kreativnost, ljubezen, mir, modrost, neodvisnost, nenasilje, nesebičnost, občutljivost, odgovornost, optimizem, pogum, pozornost, pravičnost, poštenje, prijateljstvo, radovednost, razumevanje, samorazvoj, samozaupanje, samozavest, simpatija, spomin, sreča, skromnost, strpnost, vzdržnost, umirjenost in zaupanje.

Na vseh področjih in vseh nivojih!

NOVI ČLOVEK mora prenesti te vrline na področje svojega zanimanja, svojih strasti, svojega znanja in naj ne išče 'dobrih služb', temveč naj dobro dela! Naj ne živi v mrakobnih, prevelikih in nefunkcionalnih hišah, ki ga onesrečujejo. Mora se prenoviti! Toda, kako to storiti? Kako vsakega posameznega Slovenca 'ponastaviti', da bo v letu ali dveh gledal na 30 letno slovensko zgodovino z novimi pozitivnimi očmi in kreativnim zaletom.

Tako, da mu prenovite dom in prenovil se mu bo značaj! Dom, ki je v dobi pandemije postal vse; pisarna, učilnica, vrtec, telovadnica, manufaktura, trgovina, in še in še.

Najboljši snovalci prostora že od nekdaj vemo, da prostori v katerih bivamo vplivajo na našo miselnost, čustva in vedenje. Leta 2009 so vedenjski znanstveniki to tudi empirično podprli. Vprašajmo se odkod toliko nepoštenja, negativizma, itd ... v mladi državi Sloveniji. Teza Arhišektura je, da so zato krive katastrofalne individualne hiše oz. nerazsvetljeni domovi Slovencev.

Neokrnjena narava Slovenije je končna dobrina.

Ker so vaša politična načela, vrednote in izhodišča tudi 'trajnostna politika ekosistema človek – okolje – razvoj', bo potrebno poseči v njen kromosom - v domove Slovencev, ki so pravzaprav **socialno-ekonomske minicelice, ki podpirajo 90% gospodarstva**. Gigantski postsocialistični enodružinski stavbni fond iz časa Jugoslavije, ki ga mi imenujemo Slovenski 'Slum', se že desetletja kaže kot zlata priložnost, tako iz vidika varovanja okolja, kot potencialnega zelenega ekonomskega razcveta. Ta fond s svojo obstoječo nefunkcionalno in neoblikovno zasnovo ruši vse za kar se zavzimate/zavzemamo.

Večina obstoječih slovenskih domov nevidno ruši blaginjo, odgovornost do sebe in sočloveka, pravičnost in trajnostni razvoj, obenem pa ignorira znanje in inovativnost, človekovo dostojanstvo, socialno in ekonomsko varnost, strpnost in transparentnost, medsebojno spoštovanje ter medgeneracijsko vzajemnost in solidarnost.

Slovenski 'slum' - slon v sobi Slovenije

Slovensko grajeno krajino smo leta 2014 prepoznali kot postsocialistični 'slum'. Kot jasno povedo Združeni narodi, je osnovna pravica vseh zemljanov, pravica do ustreznega bivališča. Jasno pa povedo tudi, da imamo vsi moč in odgovornost oblikovati prihodnost naših mest in krajev. Arhišektura ima moč in odgovornost odlično oblikovati.

Socialno-ekonomsko-kulturna mobilizacija RENOINO

Prepotrebna je socialno-ekonomsko-kulturna mobilizacija RENOINO, prenova (renovacija) in inovacija, 466 344 individualnih hiš iz obdobja jugoslovanskega socializma.

V teh hišah živi več kot tri četrtine ali 1.632.204 Slovencev.
Prepotrebna je opustitev grajenja novih hiš na neokrnjenih naravnih lokacijah.
Gradbena industrija ustvari skoraj 40 % letnih svetovnih emisij CO2.

Znanstveniki so dokazali, da je na Zemlji že toliko umetne mase - delo človeka, da je naravna masa - ekosistem ne more več vzdrževati.
Stopnja izumiranja je do 1.000-krat višja od naravne stopnje. Vsako uro izginejo tri vrste. Vsak dan izgine do 150 živalskih ali rastlinskih vrst.
Po črto, človeštvo sploh ne bi smelo več graditi.

Eden največjih krivcev za Podnebno krizo in Izgubo biotske raznovrstnosti, je gradbena industrija, katere del smo tudi načrtovalci/oblikovalci prostora, arhitekti, in jasno je, da ne smemo več graditi novega na novih lokacijah. To s platformo www.Arhišektura.si javno zagovarjamo že od leta 2014.

Že leta 2004, pa sem kot arhitekt izumila patent za reciklažo socialistične hiše - 'Postopek 4002 - devet korakov do zmage',
v sodobno individualno arhitekturo - Hiša 4002, dom za 21. stoletje. <https://www.arhisektura.si/9-korakov>

Individualna gradnja s 302 km² v prostoru Slovenije, glede na celotno površino ozemlja s 20.273 km², sicer zaseda majhen odstotek zemljišč s hišami, a se to vizualno odraža kot skoraj nepretrgano pozidana naravna krajina. To je krajina fobične, nesodobne, temne, blodnjaške, nedostojne hiše, ki onesrečuje, zaslužuje in duši.

Verjetno najoporečnejša značilnost je, da se **socialistična hiša enaka brez razlik**, najde v vsaki od petih naravno geografskih pokrajin Slovenije, Alpski, Predalpski, Dinarskokraški, Obpanonski in Obsredozemski pokrajini, in **ne spoštuje raznolikosti kulturnih prostorov**.
Slovenska tradicija je prostor enodružinskih hiš.

Regenerirajmo jih z enim zamahom na raven tretjega tisočletja enodružinskih arhitektur (ne hiš) v dobi Podnebne krize in Izgube biotske raznovrstnosti!
In rekli bomo, bil je Dubaj, potem se je zgodila Slovenija! *'Vrt Arhišektor Evrope!'*

Poglavitne značilnosti Arhišektore

Originalna in v kontekstu mikro-naravnega okolja, ki mu pripada. Je zdrava, funkcionalna in likovno dovršena. Je neposredno povezana z naravo, bioraznoličnim vrtom, komunikativna. Enostavna, se izredno lahko vzdržuje in je udobna. Dosega merila trajnostnih vrednot in morda celo regenerira. Je ekonomična, ne prevelika, ne premajhna, ravnopravšnja. Odgovarja na želje uporabnika, in generira nova videnja okolja. Fleksibilno zasnovana, in prilagodljiva. Omogoča maksimalno manipulacijo ter s tem modernost bivanja - dom se spremeni v pisarno, učilnico, vrtec, telovadnico, manufakturo, trgovino, in še in še.

Nevidno samozadostna, saj so energetske sistemi na obnovljive vire, sonce in veter skriti. Stane le polovico cene v primerjavi z novogradnjo.

Ne povzroči novega ekološkega odtisa na neokrnjenih naravnih lokacijah.

Značilnosti Arhišektore v besedi in sliki: <https://www.arhisektura.si/o-programu>

V slogi je moč - Za ZLATO RAZSVETLJENSKO DOBO SLOVENIJE.

Mi kot *Studio db ai*, z dolgoletno večkrat nagrajeno prakso, smo verjetno ena redkih praks v Sloveniji, ki zavezi o ohranitvi okolja tudi 100% aktivno sledimo. To pomeni, da ne gradimo novega na novih lokacijah, naši projekti so večinoma izredno inovativne prenove, tako svetujemo tudi našim naročnikom, pro-bono izobražujemo s platformo Arhišektura.

V Sloveniji je več kot sto arhitekturnih birojev/studijev/ateljejev, ki so podpisniki *Globalne deklaracije o prepoznavanju okolijskih kriz našega planeta* in se s tem hkrati zavezali k pozitivnemu ukrepanju v odgovor na Podnebni zlom in Propadanje biotske raznovrstnosti.

Mnoge med njimi so mednarodno nagrajene prakse. Učinka v prostoru ni, ker vsak biro/studio/atelje vleče kot voz v svojo smer, po principih tekmovalnega kapitalizma. **Ni vzajemne akcije skupnosti k eni modri viziji.** Prav tako se vede slovenska gradbena industrija, ki se mora preusmeriti od gradnje novega k obnovi-inovaciji in s tem pridobiti vodilno vlogo pri zaščiti in ohranjanju ekosistemov!

Želiva, da bi ideja Arhišektur povezala vse arhitekturne prakse, in slovensko gradbeno industrijo, pod pokroviteljstvom države Slovenije, in vas kot predsednika, ter v aprilu 2022 novorojenega političnega vodstva, v nacionalni program Slovenije za vse Slovence.

Doba Antropocena bo doba akcij skupnosti, individualizem je preživet.

Zavedamo pa se da dobre ideje umrejo, če niso promovirane z vrha ali uzakonjene.

V upanju na vsesplošne spremembe, smo Idejo Arhišektura - vseslovenski program prenove individualnih hiš leta 2014 poslali že Cerarjevi vladi.

V letošnjem letu, vidimo priložnost za novo pot Slovenije z Gibanjem Svoboda.

Debirokratizacija Slovenije zaradi 'Vrta Arhišektur Evrope!'

Menimo, da je **potrebno fokus ljudi preusmeriti na osebno kreativno delovno in življenjsko raven** izven politike. **GlasLjudstva** nazorno kaže, da je na ljudi padlo breme. To so naloge, ki jih nesposobni slovenski birokrati in politiki desetletja niso bili sposobni opraviti. Hromijo družbo.

Ko bo potekala nacionalna prenova v dobi PK in IBR.

Izvirni greh Slovenske ustanovitve, je bila napačna organiziranost države z dvema milijonoma ljudi. Imamo prevelik birokratski aparat.

Velikost in kompleksnost (beri kaos) ga hromi. Sistemi ne delujejo več po načelu zdrave pameti in razuma. Slovenija si bi morala prisvojiti vse privilegije najmanjših držav. Posebne statute kot so nevtralnost (Švica), itd ...

Medtem, ko bo večina slovencev vpletena v so-ustvarjanje 'Vrta Arhišektur Evrope!',
svoje nove socialno-ekonomske biti, bo nova vlada po izboru ljudi, imela priložnost,
državo debirokratizirati in postaviti na temelje v dobi PK in IBR.

Arhišektura želi biti politično nevtralna, ker se nama zdi prepomembna za temeljni prepoved Slovencev.

Zato piševa vam, vodji in politiku, ki ste uspeli ohraniti desetletja dolg dialog z vsemi bregovi slovenske politike.

Verjetno tudi zato, ker pravite, da je politika vaša prva ljubezen.

Slovenska arhišekturna 'KOKOŠ' mora imeti PET raznovrstnih DELOV CELOTE. In kot taka BO NESLA ZLATA JAJCA!
Osrednje slovensko Arhišekturo, Gorenjsko Arhišekturo, Primorsko-Notranjsko Arhišekturo, Dolenjsko Arhišekturo,
ter Štajersko-Koroško-Premursko Arhišekturo.

'Vrt Arhišektur Evrope!'

Verjamem, da lahko z nami delite naslednje razmišljanje:

Prepotreben je vseslovenski program o lepoti in funkcionalnosti v arhitekturi in o tem, kako je ta povezana z dobrim počutjem ter s splošnim zadovoljstvom posameznika in družbe - na način, da se ne porabi niti en naslednji kvadratni meter pristnega naravnega okolja.
Slovenske individualne hiše že dolgo niso le dom, ampak **socialno-ekonomske minicelice, ki podpirajo 90% gospodarstva.**

Kot je dejal eden največjih arhitektov vseh časov Oscar Niemeyer: 'There must be beauty!'

Moto Dr Dominike Batista : 'Intention to preserve originality, that means to preserve the ability to think independently and creatively.'

Spoštovani predsednik Slovenije, gospod Borut Pahor,

Verjameva, da se vam zdi vizija Slovenije v dobi Podnebne krize in Izgube biotske raznovrstnosti *'Vrt Arhišektur Evrope'* prioriteta in da boste o tem spregovorili med kolegi in javno. Da ljudje ne bodo ostali zadaj. Oziroma, kar je še bolj pomembno, da antropocensko izumiranje flore in favne, ali cele človeške vrste, ne bo posledica slovenske človekove dejavnosti.

© Nagrajeni državni simbol; natečaj za nove državne simbole Republike Slovenije, [Studia db ai](#)

AR HISE KTURA

nacionalni vseslovenski program

arhišektura.si

22 + partnerjev s slovenskim znanjem inovacijami sredstvi

*Dr. Dominika Batista, univ. dipl. inž. arh
Ustanoviteljica Studio db ai
Izredna profesorica za vede o arhitekturnem oblikovanju
So-Ustanoviteljica platforme Arhišektura*

*Damijan Jermančič, univ. dipl. obl.
Grafični oblikovalec, fotograf, pedagog
So-ustanovitelj platforme Arhišektura*

15 februar 2022

Sva tudi
ustanovitelja svetovne platforme **Earth Like Me**, **PRIHODNOST ČLOVEŠTVA NA ZEMLJI** in borca za zaščito faune in flore. <https://www.earthlikeme.org/>
Znotraj platforme s podnebnim gibanjem **No We won't**, vabimo soljudi k zavezi:
'Ne, ne bomo več škodovali Zemlji'.

Naši vzorniki so misleci svetovnega formata, vedno pred svojim časom:

E. F. Schumacher, mednarodno vpliven mislec, statistik in ekonomist;
s knjigo **Small Is Beautiful: Economics as if People Mattered**
(uvrščena med 100 najvplivnejših knjig po drugi svetovni vojni po izboru Times Literary Supplement)

Vaclav Smil je češko-kanadski znanstvenik in politični analitik;
Je avtor interdisciplinarnih raziskav na področju energije, okoljskih in populacijskih sprememb, proizvodnje hrane, zgodovine tehničnih inovacij.
"Ni avtorja, čigar knjig bi se bolj veselil kot Vaclava Smila." - Bill Gates

Ivan Dominic Illich, Avstrijsko-ameriški pisatelj, filozof, teolog in duhovnik, vpliven med intelektualci in akademiki.
Knjigi **Deschooling Society** iz leta 1971, kritizira institucionalni pristop sodobne družbe k izobraževanju in
Medical Nemesis iz leta 1975, v kateri je v sociologijo medicine prenesel koncept medicinske škode

&

Paul R. Ehrlich, ameriški biolog in pedagog;
Knjiga **"The Population Bomb"** who wrote (together with his wife Anne Ehrlich), opozarja na nevarnosti prenaseljenosti: množično lakoto, družbene
pretrese in poslabšanje stanja okolja.
Leta 1990 je z biologom E. O. Wilsonom delil švedsko Crafoordovo nagrado (podeljeno s strani Švedske kraljeve akademije znanosti
za podporo tistih področij znanosti, ki niso zajeta v Nobelove nagrade)

Paul R. Ehrlich je **naš pomemben sledilec** na spletni platformi twitter - **@earthlikeme**

Arhišektura - nacionalni prostorski dizajn unikatnosti v dobi Podnebne Krize in Izgube Biotske Raznoverstnosti

ARHIŠEKTURA